

छन्दसां वृत्तिनामानि ।	छन्दसां लक्षणगणाः ।	छन्दसासुदाहरणानि ।
भ्रमरपदकम्	भादूरगगा नचौ भ्रमरपदकमिदमभिहितम् २११,२१२,१११,१११,११२	
शार्दूलम्	शार्दूलं वद मासघटकयति मः यो जचौ रो मञ्चेत् २२२,११२,१२१,११२,२१२,२२२	
केसरम्	अर्थाश्चाश्वैर्मभनयरयुगैर्वृत्तं मतं केसरम् २२२,२११,१११,१२२,२१२,२१२	
चलम्	भौ नृचौ भौ चञ्चलमिदमुदितं युगेभ्युनिभिः खरैः २२२,२११,१११,१२१,२११,२१२	
लाजसा	चैका वसुविरतिस्तनौ रैश्चतुर्भिर्युता लाजसा २२१,१११,२१२,२१२,२१२,२१२	
लता	भवति नयुगलं रभौ रौ दशभिर्गणैश्चैर्लता १११,१११,२१२,२११,२१२,२१२	
सिंहविस्फूर्जितम्	तद्भूतल्लक्ष्मिर्भौ भूमौ विरतिञ्चेत् सिंहवि- स्फूर्जितं धौ २२२,२२२,२११,२२२,१२२,१२२	
हरनर्तनम् विशुषप्रिया इति च कुत्रापि । क्रीडचक्रम्	रचौ जचौ भरचंयुतौ करिवाञ्चखैर्हरनर्तनम् २१२,११२,१२१,१२१,२११,२१२ इदं क्रीडचक्रं सदीर्घं समस्तैर्यकारैः समेतम् १२२,१२२,१२२,१२२,१२२,१२२,	
हीरकम्	हीरकमुदितं भसनजनैरिह रगञ्चोरन्तः २११,११२,१११,१२१,१११,२१२	
ऊनविंशत्यक्षरा वृत्तिः । अतिवृत्तिः । मेघविस्फूर्जिता बहे बहे सप्तमे च यतिः ।	रसल्लक्ष्मिर्भौ नृचौ ररगुरुयुतौ मेघविस्फूर्जिता स्यात् । १२२,२२२,१११,११२,२१२,२१२,२	कदम्बामोदाद्या विपिनपवनाः केकिनः कामकेका विनिद्राः कन्दल्यो दिशि दिशि सुदा र्दुरा इमनादाः । विशा शृङ्खलितुल्लसितलक्ष्मिचविस्फूर्जिता चेत् प्रियः खाधीनोऽसौ दनुजदलनो राश्वमस्मात् किमन्यत् ॥ अभीष्टं कुष्टो यो वितरति लसहो चारुशास्त्रो ज्ज्वलः स्फुरमानारत्नस्रवकिततशुचिर्नाशुकालमितः । न यस्याङ्गुल्यासुपगतवता संसारतीव्रातप- स्तनोति प्रोत्सर्पं स जगद्वतात् कंसारिकल्पदुःखः ॥ गोविन्दं प्रथमोत्तमाङ्ग ! रसने ! त्वं चोषयाहर्निशं पाशौ ! पूजयतं मनः ! स्मर पदे ! तस्यालयं गच्छतम् । एवञ्चेत् कुरुतास्त्रिंशत् मम हितं शीर्षादयस्तद् युवं न प्रेक्षे भवतां कृते भवमहाशार्दूलविक्रीडितम् ॥ कामक्रीडासदृशो मधुचमयसमारम्भरभसात् कालिन्दीकूलकुञ्जे विहरन्कुरुतास्तदुदयः । गोविन्दो बल्लवीनामधररसमुषां प्राप्य सुरसां शङ्के पीयूषपानप्रभवकृतसुखं यस्मिन् रचौ ॥ शश्वल्लोकानां प्रकटितकदनं ध्वस्तमालोक्य कंसं हृद्यन्तेतोमिच्छिदिवसतिभिर्योमसंस्त्रेविंसुक्तम् । सुग्धामोदेन स्यागितदशदिगाभोगमाहृतभङ्गं भौलौ दैत्यारिर्त्तपतदनुपमं खरारोः पुण्ड्रदाम ॥
हाया बहे हादशे अन्ते च यतिः ।	भवेत् सैवहाया तयुगगयुता स्यात् हादशान्ते यदा १२२,२२२,१११,११२,२२१,२२१,२	
शार्दूलविक्रीडितम् हादशे ऊनविंशतौ च यतिः ।	अर्थाश्चैर्यदि मः सचौ सततगाः शार्दूल- विक्रीडितम् २२२,११२,१२१,११२,२२१,२२१,२	
सुरसा सप्तमे चतुर्दशे अन्ते च यतिः ।	नौ भौ धौ नो गुरुञ्चेत् खरसुनिकखैराह सुरसाम् २२२,२१२,२११,१११,१२२,१११,२	
पुण्ड्रदाम सप्तमे हादशे अन्ते च यतिः । पुण्ड्रदाम इति केचित् ।	भौ गौ नौ लौ गौ खरहयतुरगैः पुण्ड्रदाम प्रसि- द्धम् २२२,२,२,१११,१११,२२१,२२१,२,२	
पञ्चचामरः	नयुगलगलधू रचौरुलगा यदा स पञ्चचामरः १११,१११,२,१,२१२,१२१,२१२,१,२	
विष्णुम्	वृत्तं विष्णुर्त्तं शरसुनितुरगैर्भौ नृचौ ततौ चैद्गुरुः २२२,२२१,१११,११२,२२१,२२१,२	